

LA CAPONA

Alt Camp

Itinerari circular per les barraques de pedra seca a l'entorn del mas la Capona

Distància	3 km
Desnivell acumulat	inapreciable
Nivell de dificultat	molt fàcil
Data	29 de març de 2015
Cartografia	ICGC
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=9209035

La ruta de la Capona és al terme del Pla de Santa Maria. És un curt, planer i fàcil itinerari per visitar una mostra de les construccions en pedra seca de la plana de l'Alt Camp: barraques, cossiols, marges,... tant abundants entre el Francolí i el Gaià. Perfectament indicat i explicat.

Ubicades al bell mig d'una plana, entre pinedes, feixes de sembrat, oliveres i ametllers, es pot visitar tot l'any però resulta especialment vistós fer-ho a la primavera amb els ametllers florits.

Els textos que segueixen son extrets dels penells exposats a l'inici de l'itinerari.

Accés

A la C-37 entre el Pla de Santa Maia i el Pont d'Armentera, poc abans del punt quilomètric 22 prenem un camí asfaltat a mà dreta (rètol indicador "les barraques de pedra seca") i el seguim 2,5 km fins a una zona habilitada per aparcament.

Aparcament

Penell explicatiu de la Ruta de la Capona amb imatges i descripció dels elements que hi trobarem. Rètol indicador de l'inici de la ruta.

Barraca de doble estança

Gran barraca de dues estances. La cúpula es tanca amb una llosa. El segon portal és més baix i gruixut que el de l'entrada.

Barraca de l'era de la Capona

Interessant barraca de casella d'un sol cos. Presenta una faixa de pedres al rastell, paravents a banda i banda i una cisterna caiguda. Al davant hi trobem l'antiga era.

Barraca de la Capona

Important conjunt constructiu, que consta de tres cossos, amb una entrada de carro, una estança i un annex. Dissenyada en forma de "L".

Cisterna i cossiols de la Capona

Aquesta cisterna servia com a infraestructura per poder emmagatzemar-hi un recurs escàs i necessari per a les explotacions agràries d'aquestes contrades, com és l'aigua. De fet, en l'àmbit de "les Planes", que és on s'emmarca la Ruta de la Capona, apareixen diferents elements enginyosos (cossiols) per poder disposar d'aquest bé.

Al costat i a peu de camí hi ha el cossiols, una estructura irregular utilitzat per a l'aprofitament de l'aigua i per a emmagatzemar-hi pedra. L'obertura d'entrada és un curiós arc triangular.

Arneres

Les trobem en un marge formant sis cubículs repartits en una llargada de deu metres, en els quals es col·locaven les arnes de les abelles, per la producció de mel.

Mas de la Capona

El Mas de la Capona va ser una de les masies més importants del terme municipal del Pla Santa Maria ja que disposava de bodega i almàssera pròpia. Aquesta edificació es troba a la finca "la Capona" que dona nom a la ruta.

Barraca de l'Augé

Magnífica barraca circular amb una corona de pedra que l'emmuralla. Cal destacar el seu espectacular portal, i la figuera de davant, exemple típic d'arbre acompanyant.

Barraques de cal Grauet

Interessant conjunt de dues barraques d'una estança i d'un cossiolet, situats en la mateixa finca i en un rodal de pocs metres.

Cossiò del Soleta

Construcció destinada a l'aprofitament de l'aigua de la pluja, alçat damunt d'un rocallís. L'estructura, semblant a una cripta, té quatre arcades que arrenquen d'una columna central, orientades als quatre punts cardinals, i descansen directament sobre les parets. Hi trobem dues obertures. Destaca per la seva construcció i arquitectura.

Està situat al peu del Camí dels Muntanyesos, utilitzat per pagesos, llenyataires i pastors.

Segons la tradició oral el va fer una home de can "Soleta", del Pla de Santa Maria, a finals del segle XVIII.

Barraca de les oliveres

Admirable barraca composta, cal destacar-ne la posició vertical de les parets i el caramull, pedra de coronació del cos principal.